

Asia: VN/33836/2025

Luonnos hallituksen esitykseksi laeiksi sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain ja harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Kommenttinne valvontalain 1 §:ään ehdotetusta muutoksesta ja sen vaikutuksista (Kunnan hyte-järjestämistehtävän valvonta).

-

Kommenttinne valvontalain 4 §:ään ehdotetusta muutoksesta ja sen vaikutuksista (Vaativaa sosiaalihuoltoa tuottavan palveluyksikön määritelmä).

-

Kommenttinne valvontalain 9 §:ään ja 24 §:n 1 momenttiin ehdotetuista muutoksista ja niiden vaikutuksista (Palveluntuottajan henkilöstön kielitaidosta huolehtiminen)

9§:n mukaan palveluntuottajan tarvitsemaan henkilöstöön voi sisältyä vuokratyötä tai alihankintaa. Valvontalaki edellyttää, että palveluntuottajalla on riittävä ohjausvalta alihankkijoina palvelua tuottavaan henkilöstöön, jotta palveluntuottaja voi varmistua toiminnan asianmukaisuudesta. Tätä ohjausvaltaa tulee selkiyttää ja täsmentää, sillä alihankkijat eivät toimi työntekijöiden tapaan palveluntuottajan johdon ja valvonnan alaisena. Lainsäätäjän ei tule aiheuttaa harmaata aluetta työsuhteen ja yrittäjyyden välimaastoon.

Kommenttinne valvontalain 18 §:ään ja Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:ään ehdotetuista muutoksista ja niiden vaikutuksista (Velvoitteidenhoitoselvityksen pyytäminen ja laatiminen)

-

Kommenttinne valvontalain 24 §:ään ehdotetuista 2 ja 3 momentista ja niiden vaikutuksista (Palvelunjärjestäjän omavalvontaan ja lastensuojelun sijaishuollon valvontaan liittyvät tiedonsaanti- ja tarkastusoikeudet)

-

**Kommenttinne valvontalain 26 ja 27 §:ään ehdotetuista muutoksista ja niiden vaikutuksista
(Omavalvonnin raportointi)**

Omavalvontaa koskevien velvoitteiden keventäminen puolen vuoden välein tapahtuvaksi on kannatettava, sillä se keventää etenkin pienten yritysten hallinnollista taakkaa..

Hallinnollisen taakan keventämistä on edelleen jatkettava. Esitämme, että omavalvontaa koskevat velvoitteet sidotaan paremmin toiminnan luonteeseen ja laajuuteen. Yksinyrittäjille tulee laatia oma kevennetty omavalvontamalli. Lisäksi alihankkijana toimiville yrittäjille tulee mahdollistaa liittyminen palvelun ostajan omavalvonta- sekä muihin suunnitelmiin.

**Kommenttinne valvontalain 2 ja 28 §:ään ehdotettavista muutoksista ja niiden vaikutuksista
(Vuokratyöntekijöiden rikostaustan selvittäminen)**

-

**Kommenttinne valvontalain 45 §:ään ehdotetuista muutoksista ja niiden vaikutuksista
(Viranomaisvalvonnan tiedonsaantioikeudet)**

-

Kommenttinne 47 a §:n sääntelystä koskien Pohjanmaan hyvinvointialueen tehtäviä, ohjausta ja rahoitusta kansallisena asiakas- ja turvallisuuden asiantuntijaviranomaisena.

-

Kommenttinne väliaikaisen sääntelyn voimassaolon ja julkisten palveluntuottajien siirtymäajan jatkamisesta ja niiden vaikutuksista

Puheterapeuttiliitto kannattaa väliaikaisen sääntelyn voimassaolon jatkamista. Ehdottamme, että väliaikaisen sääntelyn lakimuutos säädetään pysyväksi ja jatkuvaksi.

Valvontalain väliaikaista sääntelyä koskevan määräaikaisen lisäyksen mukaan toiminnan voi aloittaa heti rekisteröintihakemuksen tai muutoshakemuksen jättämisen jälkeen, jos kyseessä on yksinyrittäjä. Tämä ei sääntely ei kuitenkaan koske palveluntuottajaa, jonka toimialaan kuuluu palvelujen antaminen alaikäiselle. Rikosrekisterin valvonta lasten ja nuorten kanssa tapahtuvassa työssä on ehdottoman tärkeää, mutta tässä muodossa laki aiheuttaa nykyisessä muodossa tilanteen, jossa palveluita tarvitsevat lapset ja nuoret joutuvat niitä odottamaan niitä kauan.

Esitämme, että tilanteessa, jossa palveluntuottaja on tehnyt ilmoituksen sekä toimittanut puhtaan rikosrekisteriotteen, hän voi aloittaa toiminnan. Tämä on mahdollista tämän lakiesityksen mukaan jo vuokratyöntekijänä toimivalle ammattilaiselle.

Valvontaviranomainen on viitannut väliaikaisen sääntelyn tuottavan virheellisiä tai väärillä tiedoilla annettuja rekisteröintihakemuksia. Huomautamme, että rekisterijärjestelmä on erittäin vaikeakäyttöinen ja se otettiin käyttöön keskeneräisenä. Ratkaisu ei näin voi olla viranomaisen esittämä asiakasmaksujen korotus rekisterin vaatiman lisääntyneen ajankäytön vuoksi. Rekisteriä on korjattava, jotta hakemuksen tai ilmoituksen täyttö onnistuu usemmin helposti ja virheettömästi.

Julkisten suurten toimijoiden mukaantulon viivästyttäminen on perusteltua. Pien- ja yksinyrittäjiin kohdistuu kuitenkin sillä aikaa kohtuuton maksutaakka, kun isot toimijat eivät ole mukana jakamassa kustannuksia. Pienten toimijoiden maksujen kohtuullistaminen on hoidettava välittömästi kuntoon.

Muut kommentitne esitysluonnoksesta

-

Piirto Heta
Suomen Puheterapeuttiliitto ry